

Drugi front w Europie 1944 - 1945

Polacy utrzymali pozycje mimo nieustannego ostrzału artylerii niemieckiej

Ranni w bitwie pod Falaise

Szóstego czerwca 1944 roku w północnej Francji na wybrzeżach Normandii rozpoczęła się wielka morsko-lotnicza operacja desantowa pod kryptonimem „Overlord”. Operacja zapoczątkowała inwazję na kontynent i utworzyła drugi front w Europie. Spośród jednostek polskich w działaniach drugiego frontu uczestniczyły 1. Dywizja Pancerna gen. Stanisława Maczka, 1. Samodzielna Brygada Spadochronowa gen. Stanisława Sosabowskiego oraz całe polskie lotnictwo i okręty Polskiej Marynarki Wojennej i Handlowej.

1. Dywizja Pancerna walczyła w składzie kanadyjskiej 1. Armii, która otrzymała zadanie zamknięcia dróg odwrotu niemieckiej 7. Armii, działającej w Normandii,

Czołgi 1. DPanc. w zwycięskim marszu przez Belgię i Holandię

przez opanowanie węzła komunikacyjnego Falaise (7-16 sierpnia). Polska Dywizja przełamała główną pozycję niemieckiej obrony i zdobywała kolejne cele, ponosząc znaczne straty również z powodu błędów popełnianych przez lotnictwo alianckie.

Wielkim sukcesem było opanowanie kompleksu wzgórz Mont-Ormel 262 (nazwanych przez żołnierzy „Maczugą”) i miejscowości Chambois, przez którą prowadziła ostatnia droga odwrotu 7. Armii niemieckiej. Walcząc w całkowitym okrążeniu 1. DPanc. znajdowała się pod nieustannym ogniem artylerii i była atakowana ze wszystkich stron. Była „korkiem od butelki”, w której znajdowały się jednostki niemieckie.

Drugi front w Europie 1944 - 1945 c.d.

Polskie czołgi w niemieckim miasteczku

1. Pułk Artylerii Przeciwlotniczej

Gen. Stanisław Maczek,
dowódca 1. Dywizji Pancernej

Uroczystość odznaczenia gen. Stanisława Maczka komandorią Legii Honorowej. Paryż 25.02.1945 r.

Zrzutami lotniczymi zaopatrywano ją w amunicję, benzynę. Ranni leżeli pod czołgami, bez możliwości ewakuacji. Sytuację utrudniała wielka liczba wziętych do niewoli Niemców. Bitwa została zakończona 20 sierpnia 1944 roku. Podczas walki Polacy zniszczyli 570 czołgów i pojazdów mechanicznych, ponad 100 armat i wzięto do niewoli 5500 jeńców. Straty własne wyniosły 550 zabitych i 100 czołgów.

Po bitwie pod Falaise 1.DPanc. toczyła walki o wyzwolenie Belgii i Holandii w niezwykle trudnym terenie (gęsta zabudowa, liczne kanały). Do znacniejszych sukcesów należą zdobycie rejonu Axel-Hulst (27 września) i Bredy. Ósmego kwietnia 1945 roku 1.DPanc.

wkroczyła na ziemie północnych Niemiec. Po sforsowaniu Renu rozwinęła natarcie w kierunku portu wojennego Eden, a następnie doszła do portu Wilhelmshaven – wielkiej bazy niemieckiej marynarki wojennej.

Szóstego maja 1945 przed gen. Maczkiem skapitulował komendant miasta. Poddało się 10 dowództw dywizji, 8 pułków piechoty, 2 admirałów, 1 generał, 1900 oficerów, 32 000 szeregowych, 3 krążowniki, 18 okrętów podwodnych.

Most na Sekwanie